Dosarul nr. 5r-233/2025
4-25072737-48-5r-23052025

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

16 decembrie 2025 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu

a judecat în şedinţa de judecată publică contestaţia depusă de Tulbur Ștefan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție emis în baza art. 47^1 alin. (1) Cod Contravențional și a deciziei de sancționare din 16.05.2025,-

a constatat:

La 16.05.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție Seria nr. MAI06 *****de către agentul constatator Timofti Valeriu în privința lui Tulbur Ștefan și în baza art. 47^1 alin. (1) fiind aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u. c. ce constituie suma de 25 000 lei.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost contestat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional la 19 mai 2025.

Astfel, menționează că nu a avut nici o legătură și nici o careva relații cu vre-un partid ale lui Ilan Șor, nu a primit nici o propunere de a se afilia ca membru a careva partid, nu a primit nici un mesaj ori o finanțare de la vre-o bancă din Rusia ori de la altă formațiune a Partidului Politic Șor.

La 19.06.2025 Inspectoratul de Poliție Strășeni a depus referință, prin care a comunicat că la data de 16.05.2025 agentul constatator din cadrul IP Strășeni, Timofti Valeriu a întocmit procesul-verbal cu pricire la contravenție seria MAI06 *****pe faptul că, Tulbur Ștefan în perioada electorală a anului 2024, aflându-se în s. Dolna, r-nul Strășeni, a pretins și a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicației PSB Bank din Federația Rusă pentru ulterioara recepționare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din 20.10.2024.

Astfel, prin acceptarea personală a mijloacelor bănești în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susținut de către Blocul politic ,,Victoria-Pobeda" la care i se va indica, Tulbur Ștefan a comis contravenția prevăzută de art. 47/1 Cod contravențional – coruperea electorală pasivă cu indici calificativi – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un aligator a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune. Prin decizia agentului constatator din 16.05.2025 contravenientul a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 500 u.c. în sumă de 25 000 lei.

Contravenientul Tulbur Ștefan a înaintat organului competent contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****din 16.05.2025 și deciziei agentului constatator.

Verificând argumentele invocate în contestație, studiind materialele procesului contravențional, consideră că contestația urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În baza art. 395 alin. (1) pct. 2) și 11), art. 401 alin. (1), art. 8 alin. (2), art. 440 alin. (1), art. 442 alin. (1), art. 5 și 7 Cod contravențional, se menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute la art. 443 Cod contravențional, neexestînd cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. Forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată.

Potrivit art. 425 alin. (2) și art. 425 alin. (2) Cod contravențional, se menționează că, acțiunile lui corect Tulbur Ștefan au fost încadrate în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, fiind confirmate prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, și care nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert săvârșirea contravenției de către contravenient. Într-o altă ordine de idei, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicații bancare – efectuat de o persoană terță așa cum a declarat în fața angajatului poliției contestatarul – se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacții ilicite. În acest caz, intenția de a crea condiții pentru un eventual transfer, destinat influențării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravențional.

Din perspectiva normelor cu caracter anticorupțional, nu numai rezultatul material, ci și manifestarea voinței de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrității procesului electoral. Faptul că persoana a instalat aplicația bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existența unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susținerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate și secret al votului. Într-un mediu electoral, astfel de practici, chiar și în stadii incipiente, reprezintă o amenințare la adresa integrității sistemului democrat. Acțiunea de a instala o aplicație bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, indicând o predispoziție de a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacționare a intereselor materiale.

Astfel, având în vedere că, indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, inițiată de persoana terță a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacție ilicită și această manifestare de voință este suficientă pentru a fi sancționată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrității electorale și este demn de sancțiune.

Potrivit pct. 310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 47/1 din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale” care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că art. 47/1 alin. (1) descrie doar fapta nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția menționată este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegatorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret l votului, garantat de art. 38 din Constituție. Dispozițiile contestate nu afectează art. 22 în coroborare cu art. 1 alin. (3) și art. 23 alin. (2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Nu corespund situației faptice reținute la caz nici alegațiile recurentului cu privire la lipsa elementelor contravenției imputate contravenientului Tulbur Ștefan și elementelor constitutive ale contravenției, le consideră ca fiind declarative, or circumstanțele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influențează asupra calificării juridice a acțiunilor contravenției.

La fel din sursele mass-media este unanim cunoscut faptul BP „Victoria" deși nu avea înregistrat nici un candidat le alegerile prezidențiale, a susținut în mod deschis mai mulți candidați din alte partide politice, inclusiv și-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituțional Republican îndemnând alegatorii să voteze orice candidat de stângă, precum și să voteze „Nu" la Referendum. De asemenea, s-a depistat incontestabil faptul că grupul de Telegram și aplicația „PSB" era utilizat de Blocul Politic „Victoria" iar sursele transferate erau cu scopul de a-i exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor bani, precum și neexercitarea dreptului la vot nu influențează la calificarea acțiunilor contravenientului.

În consecință a solicitat, respingerea ca fiind nefondată contestația depusă de Tulbur Ștefan. Menținerea fără modificare a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****întocmit de către reprezentantul agentului constatator din cadrul IP Strășeni, Timofti Valeriu în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional.

Agentul constatator Timofti Valeriu în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal, dar a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, din care considerente instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constatator.

În ședința de judecată contravenientul Tulbur Ștefan a susținut contestația depusă, solicitând admiterea acestei, indicând că, la 16 mai a fost telefonat de domnul Timofti Valeriu și invitat la poliție, precum că i-a fost întocmit proces-verbal în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, învinuit în aceea că, a colaborat cu băncile străine, precum că este telefonat să primească bani și primește bani. A menționat că, el nu a fost telefonat de nimeni, nu a avut legătură nici cu un partid și este cetățean inclusiv a Federației Ruse. Nu a primit nici o propunere de a se afilia ca membru a partidului, de unde poliția are informația precum că el a fost telefona, nu cunoaște. Avînd în vedere că el a locuit mai mulți ani în Rusia, a lucrat acolo, a avut legături cu banca Promsveazibank și cu alte bănci. De la banka Promsveazibank are și o cartelă ALL Inclusive, prin anii 2022-2023 a fost telefonat de această bancă prin intermediul aplicației viber, care i-au propus să prelungească cartela, adică să o reactiveze, or aceasta fiind expirată, dar în anul 2024 el nu a avut nici un apel. Și nici mesaje nu a primit.

A mai indicat că, în Moldova niciodată nu a primit bani prin intermediul băncii Promsveazibank. Nu a avut vre-un credit la această bancă. În anul 2021 el s-a întors la Moldova și nu a mai avut nici o legătură cu această bancă. Cadrul de la bancă nu e la el, crede că e în Rusia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, audiind poziția participanților la proces instanța de judecată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept relevante speței ajunge la concluzia privind necesitatea admiterii contestației, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

În concordanță cu art. 7 al Codului contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Pentru a se constata existenta unei fapte contravenţionale şi, implicit, pentru a se antrena răspunderea contravenţională a unei persoane este necesar a se dovedi comportamentul ilicit al acesteia, prin întrunirea cumulativă a laturii obiective şi a celei subiective a contravenţiei, cu atât mai mult cu cât Curtea Europeana a Drepturilor Omului a decis includerea contravenţiilor, ca regulă, în materia penală.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod Contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit art. 378 alin. (1) Cod Contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

În conformitate cu art. 440, alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 441, alin. (1) Cod contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepţia cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru acelaşi fapt şi privitor la aceeaşi persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru acelaşi fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul şi/sau

termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activităţii de întreprinzător şi nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Potrivit art. 442, alin. (1) din același act normativ, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În baza art. 443, alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Conform art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Conform art. 448, alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1], alin. (8).

Alineatul (4) și (8) al aceluiași articol prevede că, contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator,

conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. […] Pentru contestaţia depusă împotriva deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr.213/2023.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În temeiul art. 461 din același cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.

Conform art. 462, alin. (4) Cod contravențional, partea descriptivă [a hotărârii judecătorești] cuprinde: a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei.

În sensul art. 462, alin. (5) din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Potrivit art. 6, § 1 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Instanța reține că, la 16.05.2025, a fost întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 379268, pe semnele contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional în privința lui Tulbur Ștefan fiind consemnat: la rubrica Locul săvârșirii – mun. Strășeni; Perioada săvârșirii - „17.09-04.10.2024”; Fapta contravențională – „în perioada de timp 17.09-04.10.2024 urmare a implementării de către organizația criminală „Șor” a unui mecanism de corupere electorală, prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul băncii comerciale din F. Rusă „Promsvyazbank” a primit pentru sine transferuri în ruble rusești, în vederea determinării persoanei pentru a vota candidatura unui anumit concurent electoral, precum și pentru alegerea opțiunii „Nu” în cadrul Referendumului constituțional din toamna anului 2024.”

În cazul de faţă, agentul constatator acuză contravenientul în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Procesul-verbal contravențional sus-nominalizat a fost întocmit în prezența contravenientului – Tulbur Ștefan, contestația fiind înregistrată la IP Strășeni la 19.05.2025.

Prin urmare, la depunerea prezentei contestații termenul legal prevăzut de art. 448, alin. (1) Cod contravențional – 15 zile de la data emiterii deciziei agentului constatator – a fost respectat.

În legislaţia Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, pentru materia contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, prin care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţie (cauza *Ziliberberg vs. Moldova*, 1 februarie 2005, § 33; cauza *Fomin vs. Moldova*, 11 octombrie 2011, § 18 etc.).

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Condiţiile de formă și fond pentru procesul-verbal cu privire la contravenţie sunt prezentate în art. 443 din Codul contravenţional, iar pentru decizia asupra cauzei contravenționale – în art. 447[1] din Codul contravențional.

Legea prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie și a deciziei asupra cauzei contravenționale cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea lor valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care au fost întocmite. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 și 447[1] din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, dar și la adoptarea deciziei asupra cauzei contravenționale, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Cu toate acestea, doar încălcările stipulate la art. 445, alin. (1) Cod contravențional determină automat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cauzei contravenționale, cele indicate la art. 445, alin. (2) Cod contravențional pot determina nulitatea actului procesual doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

La caz, instanța examinând procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 *****din 16.05.2025, a stabilit că, acesta nu corespunde prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În consecință, instanța constată că de către agentul constatator nu a fost efectuată o individualizare a locului şi timpul săvârșirii faptei contravenționale.

Instanța constată că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 122 din 16.05.2024, publicată în *Monitorul Oficial* la 21.05.2024, a fost stabilită data de 20 octombrie 2024 pentru desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, prin Hotărârea Parlamentului nr. 121 din 16.05.2024, aceeași zi a fost declarată dată pentru desfășurarea referendumului republican constituțional, ceea ce demonstrează voința legislativului de a organiza concomitent două scrutine de importanță constituțională majoră.

Potrivit art. 1 din Codul electoral, noțiunea de „perioadă electorală” este definită ca intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare a actului prin care se stabilește scrutinul și data confirmării rezultatelor de către organele competente, însă cu mențiunea expresă că aceasta nu poate depăși durata maximă de 120 de zile. De asemenea, aceeași normă legală statuează că data exactă a începerii perioadei electorale se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale

Centrale, organul cu competență exclusivă în administrarea și supravegherea procesului electoral.

Or, raportând prevederile legale la situația de fapt, este evident că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional programate pentru 20.10.2024 nu putea depăși termenul de 120 de zile anterior datei scrutinului. Calculând înapoi acest interval de 120 de zile de la data stabilită a alegerilor, se ajunge la data de 22.06.2024.

Prin urmare, instanța reține că perioada electorală pentru scrutinele din 20 octombrie 2024 a început să curgă de la 22 iunie 2024, acest moment constituind punctul de referință temporal pentru aplicarea tuturor normelor legale incidente, inclusiv în ceea ce privește drepturile și obligațiile competitorilor electorali, restricțiile privind finanțarea și publicitatea politică, precum și competențele autorităților electorale.

Conform art. 47[1] Cod contravențional *(în vigoare începând cu 15.08.24)* (1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale. (2) Sub incidența prevederilor alin. (1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art. 181[1] alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. (3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.

Instanța constată că textul de incriminare prevăzut la art. 47[1] Cod contravențional, care reglementează sancționarea faptelor de finanțare ilegală în perioada electorală, a fost introdus în legislația contravențională abia la **15.08.2024**, dată de la care asemenea acțiuni au început să constituie contravenție. Înainte de această dată, comportamentele respective nu erau sancționabile, nefiind tipizate ca fapte ilicite.

Pe de altă parte, prin aplicarea dispozițiilor art. 1 Cod electoral, instanța reține că perioada electorală aferentă alegerilor prezidențiale și referendumului din 20.10.2024 a început să curgă de la **22.06.2024**.

Raportând aceste repere normative la procesul-verbal contestat, instanța constată că agentul constatator a indicat generic drept moment al săvârșirii faptei „anul 2024, toamna”, fără a preciza data exactă sau intervalul concret în care presupusa faptă ar fi avut loc. O asemenea omisiune este de esența legalității actului constatator, întrucât pentru determinarea caracterului contravențional al conduitei imputate este necesară verificarea concomitentă a două condiții cumulative: ca fapta să fie comisă **după începutul perioadei electorale** (22.06.2024) și **după intrarea în vigoare a normei contravenționale** (15.08.2024).

În lipsa indicării unei date certe a săvârșirii, instanța nu poate stabili dacă presupusa faptă a avut loc într-un interval în care dispozițiile art. 47[1] Cod contravențional erau efectiv aplicabile, ceea ce pune sub semnul întrebării temeinicia și legalitatea sancțiunii aplicate.

Prin urmare, instanța reține că procesul-verbal este viciat prin lipsa unui element esențial – indicarea exactă a datei săvârșirii contravenției – iar sancțiunea aplicată nu poate fi menținută, întrucât nu este cert dacă fapta a fost comisă într-o perioadă în care aceasta era prevăzută și sancționată de lege.

Totodată, nu au fost reflectate circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În sensul descrierii elementelor constitutive ale faptei prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, instanța reține că, *obiectul juridic special* al acesteia constă în relațiile sociale privind exercitarea corectă și liberă a drepturilor electorale, în conformitate cu principiile democratice și legile electorale. Aceste relații sunt ocrotite de lege în scopul prevenirii oricărei forme de corupere a alegătorului și pentru asigurarea integrității procesului electoral.

Latura obiectivă constă în acțiunea materială: pretinderea, acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii ori avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin alegătorului, cu scopul influențării exercitării (sau neexercitării) unui drept electoral.

Instanța reține că descrierea faptei imputate contravenientului este lacunară și lipsită de elementele concrete indispensabile pentru individualizarea exactă a conduitei pretins ilicite. În actul de constatare s-a menționat doar, într-o formulare generală, că persoana „a primit mijloace financiare în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor în favoarea unui candidat politic înregistrat și la referendumul republican”, însă nu s-a indicat cuantumul mijloacelor bănești pretins primite, identitatea persoanei sau entității de la care ar proveni aceste sume, scopul specific pentru care acestea ar fi fost acordate și contextul electoral concret în care destinatarul urma să-și exercite dreptul de vot.

O asemenea descriere stereotipă, care reproduce aproape literal conținutul normei de incriminare, fără a particulariza fapta la circumstanțele concrete ale cauzei, nu satisface exigențele prevăzute de **art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional**, potrivit cărora procesul-verbal trebuie să cuprindă descrierea detaliată a faptei contravenționale, cu menționarea tuturor circumstanțelor esențiale. Lipsa unor astfel de elemente esențiale pune instanța în imposibilitatea de a verifica materialitatea faptei și de a aprecia temeinicia încadrării juridice efectuate de agentul constatator.

În accepțiunea instanței, simpla preluare a sintagmelor normative nu constituie o caracterizare factică a conduitei pretinse, ci reprezintă o formalitate golită de conținut probator și juridic, care afectează grav legalitatea procesului-verbal. Prin urmare, actul constatator apare ca fiind întocmit cu încălcarea cerințelor de fond impuse de lege, viciu ce atrage nulitatea acestuia.

Așa cum se arată în cuprinsul normelor legale, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă actul probator al săvârșirii unei contravenţii. El trebuie să conţină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane.

Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumţiei de nevinovăţie de care trebuie să beneficieze persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, iar descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului verbal se cauzează o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului verbal cu privire la contravenţie.

De asemenea, caracterul efectiv al prezumţiei de nevinovăţie impune obligaţia instituirii unor garanţii legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea concretă a faptei contravenţionale.

În consecință, instanța atestă, lipsa unor probe obiective prezentate în sprijinul învinuirii, atâta timp, cât aceasta se referă la art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional – coruperea electorală pasivă, acuzarea axându-se pe considerente și opinii contradictorii.

La fel, instanța de judecată reține că, nu a fost demonstrată de către agentul constatator, existența unei primiri de mijloace financiare nefiind stabilit și pretinsul scop electoral concret, or probele prezentate de către agentul constatator la materialele cauzei nu dovedesc cert vinovăția

lui Tulbur Ștefan, iar simplul fapt că acesta este alegător nu atrage automat răspunderea, dacă nu sunt întrunite celelalte elemente – acțiune și scop.

Forma de vinovăție este intenția directă, adică conștientizarea faptului că avantajul primit nu i se cuvine, acceptarea lui cu scopul de a vota, sau de a nu vota.

Instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare a faptului de către agentul constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

În consecință, instanța a stabilită că, pentru demonstrarea vinovăției persoanei, agentul constatator nu a prezentat instanței nici o probă convingătoare, cu excepția procesului verbal cu privire la contravenție, care la fel a fost încheiat cu încălcarea normelor imperative ale Codul Contravențional, care ar fi demonstrat comiterea de către Tulbur Ștefan a contravenției imputate, nefiind prezentate astfel de probe nici în ședința de judecată.

Totodată, se reține că, încheierile judecătorului de instrucție pe marginea cauzei penale nr. 2023970322 (f.d.14-29), constituie în sine acte preparatorii, în baza cărora s-au efectuat măsuri speciale de investigație, însă nu reprezintă probe în susținerea învinuirii aduse lui Tulbur Ștefan, mai mult că, la materialele cauzei nu au fost administrate și rezultatele acestor măsuri speciale de investigație.

Așadar, instanța de judecată nu identifică o legătură cauzală între faptele investigate în cadrul cauzei penale nr. 2023970322 și nemijlocit faptele incriminate lui Tulbur Ștefan în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

La fel, instanța menționează că, agentul constatator a indicat în procesul-verbal cu privire la contravenție faptul că Tulbur Ștefan „...prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul băncii comerciale din F. Rusă„Promsvyazbank” a primit pentru sine transferuri în ruble rusești...” în acest sens nefiind prezentată nici o probă, precum extrasul de pe contul bancar a contravenientului, unde să fie indicat cert în care perioadă de timp, ce sume bănești a primit acesta, de la care persoane, or un simplu fapt că Tulbur Ștefan deține cont bancar în banca din F. Rusă „Promsvyazbank”, care acesta nici nu neagă, nu îi poate fi incriminat ca fapta ilicită.

Totodată, la pct. 11 la rubrica „Anexe”, agentul constatator face mențiune – „materialul acumulat”, iar nu specifică la care anume materiale face referire.

Prin urmare, din conținutul actului de constatare și sancționare contravențională nu rezultă o constatare nemijlocită, obiectivă și completă a pretinsei fapte, ci o formulare generică, fără descrierea corectă a acțiunilor ce ar întruni elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional. În acest sens, nefiind prezentate probe care să confirme fapta imputată – nici materialele foto, video, declarații ori alte mijloace de probă.

Altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție încadrarea exactă a acțiunilor pretinse a fi ilegale, eronat tălmăcind norma juridică cu încălcarea procedurii de acumulare a probelor.

Conform art. 6 par. 3) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „*Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să*

poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer; d) să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; e) să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere".

Conform jurisprudenţei CtEDO (cauza *Anghel vs România*, hotărârea din 04.10.2007), Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă" (§§ 73-74 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015).

În opinia Curții Europene, omisiunile sau erorile autorităților trebuie să servească în beneficiul acuzatului. Cu alte cuvinte, riscul oricărei erori comise de organul de urmărire penală, sau chiar de o instanță, urmează să fie suportat de către stat, iar corectarea acesteia nu trebuie să fie pusă în sarcina persoanei (§ 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015), cu excepțiile prevăzute de legislație.

În sinteza celor enunțate, instanța de judecată conchide că Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025, nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 443, alin. (1) Cod contravențional.

Aceste din urmă raționamente implică nulitatea absolută a actului procesual întocmit, în temeiul art. 445, alin. (1) Cod contravențional, or, omisiunile admise de agentul constatator afectează grav dreptul acuzatului la un proces echitabil.

În definitiv, în situația în care legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este afectată în mod iremediabil, circumstanțele privind caracterul veridic al contravenției, existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, nu necesită a fi examinate.

Contestaţia contravenţională intră sub incidenţa art. 6 din Convenţia Europeană, sub aspect penal, constituind o „acuzaţie în materie penală", cu respectarea tuturor garanţiilor oferite de Convenţie în materie penală. Așa cum a arătat Curtea, distincția dintre contravenții și infracțiuni existentă în legislația internă a unor state semnatare ale Convenției Europene a Drepturilor Omului nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de aplicare a garanţiilor oferite de art. 6 din Convenţie acuzaţiilor în materie penală (cauza Ozturk vs. Germania, 21 februarie 1984, § 49).

Pentru a stabili dacă o contravenţie poate fi calificată ca având un caracter „penal" în sensul prevederilor Convenţiei, prima chestiune care trebuie determinată este dacă textul normei de drept care definește fapta ţine de legea penală, în sistemul legal al statului reclamat; apoi, trebuie determinată natura faptei și, în fine, natura și gradul de severitate al pedepsei care poate fi aplicată persoanei care se face vinovată de comiterea contravenţiei (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 29).

De regulă, criteriile enunţate nu sunt analizate cumulativ, dar dacă analiza separată nu permite să se ajungă la o concluzie clară, atunci se impune abordarea cumulativă (cauza Garyfallou AEBE vs. Grecia din 24 septembrie 1998, § 56).

În ipoteza în care norma legală a cărei încălcare se susţine se adresează tuturor cetăţenilor și nu vizează doar o categorie de persoane cu statut special, iar scopul aplicării sancţiunii este de

prevenire și pedepsire, suntem în prezenţa unei acuzaţii în materie penală (cauza Ziliberberg vs. Moldova, 1 februarie 2005, § 32).

Natura și gravitatea sancţiunii aplicate, precum și sancţiunea ce s-ar fi putut aplica, trebuie analizate prin raportare la obiectul și scopul art. 6 din Convenţie.

Instanţa constată că, în speţă, norma/ normele în baza căreia/ cărora s-a constatat fapta are caracter general, iar sancțiunea contravențională sub formă de amendă nu are un scop reparator, ci unul de prevenire și de pedepsire. În consecință, acuzația care îi este adusă contestatarului constituie o acuzaţie penală în sensul Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, iar acesta beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, precum și de toate garanţiile oferite de aspectul penal al art. 6 din Convenţia Europeană, care au fost instituite cu scopul de a proteja indivizii faţă de posibilele abuzuri din partea autorităţilor.

Într-o optică compatibilă cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că situația de fapt din prezenta cauză prezintă similitudini relevante cu cele analizate în cauza Demirhan și alții c. Turciei (22 iulie 2025), în sensul că răspunderea contravențională a fost dedusă, în mod preponderent, dintr-o abordare categorială și prezumptivă (asocierea reclamantului cu un „mecanism” de corupere electorală și cu utilizarea unei aplicații/bănci), fără individualizarea suficientă a conduitei imputate și fără un suport probator capabil să înlăture dubiile rezonabile. Or, asemenea raționamente, întemeiate pe generalizări și pe inferențe desprinse din contexte externe (inclusiv narative publice), nu oferă protecție efectivă împotriva unei urmăriri arbitrare și nu satisfac exigențele unui proces echitabil, în special sub aspectul legalității și al verificării efective a acuzației de către o instanță independentă și imparțială.

Prin urmare, raportat la standardele Convenției și la accentul pus de Curte pe necesitatea unui control judiciar real, instanța constată că, în lipsa indicării certe a timpului și locului pretinsei fapte, a descrierii concrete a conduitei și a probelor obiective (de ex., traseu bancar/transferuri, identificarea sursei, cuantum, contextul exact al pretinsei „oferte” și legătura factuală cu scopul electoral), menținerea procesului-verbal ar echivala cu validarea unei prezumții de vinovăție, contrară garanțiilor art. 6 și art. 7 din Convenție, motiv pentru care nulitatea actului constatator și încetarea procesului contravențional se impun ca remedii necesare pentru restabilirea legalității și echității procedurale.

Sarcina administrării și susținerii probatoriului în procedura contravențională desfășurată în fața instanței incumbă, cu precădere, organului constatator, iar nu petentului, întrucât acesta din urmă beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu poate fi constrâns să suplinească deficiențele acuzării. Finalitatea contestației contravenționale constă în exercitarea unui control judiciar efectiv, prin verificarea, pe baza tuturor probelor legal încuviințate și administrate, atât a existenței faptei contravenționale, cât și a întrunirii elementelor constitutive, inclusiv sub aspectul vinovăției pretinsului făptuitor.

Or, în cauza dedusă judecății, organul constatator a eșuat în mod vădit în obligația sa de colectare și administrare a probelor, astfel încât poziția sa rămâne nesusținută de un material probator obiectiv și concludent, rezumându-se, în esență, la conținutul procesului-verbal din 16.05.2025. În absența unor dovezi suplimentare apte să confirme circumstanțele pretinse și să răstoarne prezumția de nevinovăție a lui Tulbur Ștefan, acuzația rămâne la nivelul unor simple afirmații, insuficiente pentru a fundamenta o concluzie de vinovăție dincolo de orice dubiu rezonabil.

Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025, a propus drept motiv central faptul că Tulbur Ștefan nu a comis contravenția

prevăzută la art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional, dar și faptul că procesul verbal contravențional urmează a fi declarat nul.

Astfel, în consecință, contestația depusă de Tulbur Ștefan este întemeiată, fapt ce condiționează necesitatea admiterii ei.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

În circumstanțe constatate, instanța de judecată consideră întemeiată contestația depusă de Tulbur Ștefan împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025 și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar prin urmare o va admite integral.

Din aceste considerente, în conformitate cu prevederile articolelor 394-395, 441, 443, 445, 448, 460-462 ale Codului contravențional, instanța de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

Se admite integral contestația înaintată la 19.05.2025, de Tulbur Ștefan împotriva Procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025, și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Se declară nul Procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Strășeni, Timofti Valeriu întocmit în privința lui Tulbur Ștefan, în baza art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional.

Se anulează decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Strășeni inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 06 *****din 16.05.2025, conform căreia Tulbur Ștefan a fost sancționată în comiterea contravenției prevăzute la art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Se încetează procesul contravențional intentat la 16.05.2025, în privința lui Tullbur Ștefan, în baza art. 47[1], alin. (1) Cod contravențional, din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzute de art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, de la comunicare, prin intermediul Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Președinte al ședinței
Judecător **Iana Talmaci**